

Nhiều hệ thống quốc tế phản bác các lập luận của Trung Quốc về "cổ sở lịch sử" của đường lưỡi bò, trong Hội thảo quốc tế về an ninh Biển Đông đang diễn ra tại Washington, Mỹ.

Sau khi ông Su Hao, Phó Giám đốc Trung tâm nghiên cứu quốc tế của Đới hợp tác Ngoại giao Bắc Kinh, có bài phát biểu và tuyên bố chủ quyền cũng như chính sách của Trung Quốc tại Biển Đông, ông Termsak Chalermpanupap, Giám đốc phụ trách chính trị và an ninh của Ban Thư ký ASEAN, lên tiếng: "Tôi không cho rằng Công ước của Liên hợp quốc về luật biển (UNCLOS) công nhận lịch sử là cơ sở để tuyên bố chủ quyền".

Theo Vietnamplus, giáo sư Peter Dutton thuộc Đới hợp tác Hải quân Mỹ, không đồng tình với cách giải thích của Trung Quốc về ý nghĩa của đường lưỡi bò liên quan tới lịch sử. Ông nói: "Về quyền tài phán đối với các vùng biển, lịch sử không liên quan gì cả, mà phải tuân theo UNCLOS".

Tiến sĩ Dutton cũng nói rằng, việc dùng lịch sử để giải thích chủ quyền làm xói mòn các quy tắc của UNCLOS.

Nhà nghiên cứu nổi tiếng, giáo sư Carlyle Thayer từ Học viện Quốc phòng Australia nói rằng, việc hệ thống Trung Quốc sử dụng "di sản lịch sử" để giải thích và tuyên bố chủ quyền mà không dựa trên các thiêu chế pháp lý theo luật quốc tế trong tuyên bố chủ quyền này.

Cũng liên quan đến khía cạnh luật quốc tế, bà Caitlyn Antrim, Giám đốc Ủy ban Pháp quyền Đới đông của Mỹ, khẳng định, tuyên bố đường 9 đoạn (đường lưỡi bò) không có cơ sở theo luật quốc tế bởi cơ sở lịch sử là rất yếu và rất khó bảo vệ.

Bà Antrim nói: "Tôi không hiểu Trung Quốc tuyên bố cái gì trong đường lưỡi bò đó. Nếu hệ thống tuyên bố chủ quyền với các đảo do đường vòng bao quanh, thì câu hỏi đặt ra là họ có chứng minh

Đường các quy định về các đảo đó hay không. Nếu Trung Quốc có tuyên bố chủ quyền về các đảo từ 500 năm trước, nhưng sau đó lại bị Trung Quốc thì tuyên bố chủ quyền trở nên rất yếu. Điều về các đảo không có cư dân sinh sống thì họ chỉ có thể tuyên bố lãnh hải, chứ không thể tính vùng đặc quyền kinh tế từ các đảo đó".

Trong phiên thảo luận buổi chiều 20/6, các hội các Bonnie Glaser của Mỹ, Trần Trọng Thủy của Việt Nam, Carl Thayer của Australia và Ian Storey của Singapore đã trình bày về các điểm điểm này trên Biển Đông, đưa ra cách giải thích cho các sự kiện này.

Trước câu hỏi của hội các Trung Quốc về việc tại sao các sự kiện giữa tàu Trung Quốc và tàu thăm dò của Việt Nam lại xảy ra vào thời điểm này, tiến sĩ Trần Trọng Thủy nói: "Đây cũng là câu hỏi của chúng tôi. Tại sao tàu Trung Quốc lại cắt cáp tàu thăm dò của Việt Nam vào thời điểm ngay trước khi điểm ra nhieu sự kiện quan trọng như Hội nghị Shangri-la".

Tại hội thảo, ngoài các hội các còn có bài phát biểu của Thượng nghị sĩ John McCain, cựu Giám đốc Tình báo Quốc gia John Negroponte và một số quan chức của Mỹ.

Về tình hình tại Biển Đông, Thượng nghị sĩ McCain nói: "Mặt trong những nguyên nhân chính làm xảy ra thêm những căng thẳng tại Biển Đông và khiến cho việc giải quyết hòa bình các tranh chấp tại đây trở nên khó khăn hơn là thái độ hiếu chiến của Trung Quốc và tuyên bố chủ quyền mà Trung Quốc muốn thúc đẩy".

Hội thảo sẽ tiếp tục trong buổi sáng ngày 21/6 về các phiên thảo luận về tính hiệu quả của các khuôn khổ và cơ chế an ninh trên biển hiện nay cho Biển Đông và các xu hướng chính sách nhằm thúc đẩy an ninh trong khu vực.